

OPERA CONCERT

V. Bellini

G. Verdi

Mannenkoor LAMBARDI

27 - 28 oktober 2012

Voorwoord

Al 60 jaar lang verrijkt Lambardi onze stad met zijn saamhorigheid, gedrevenheid en enthousiasme. Maar bovenal hebben vele duizenden mensen in de afgelopen jaren van de prachtige samenzang van het koor kunnen genieten. Binnen en buiten Helmond. Zelfs over onze landsgrenzen heen.

Zo was er in april samen met het Berlijnse jeugdkoor Ella voor een groot en enthousiast publiek een “Frühlingskonzert” in de St. Nikolaikirche in Potsdam en luisterde Lambardi de Hoogmis op in de befaamde Rosenkranz-Basilika in Berlijn-Steglitz.

Helmond is een stad met een bruisend cultureel leven. Het is een eigenzinnige, eigengereide stad, waar ruimte is voor bewoners om mee te denken en mee te doen. Mannenkoor Lambardi, en niet te vergeten het gelegenheidskoor Camillo, zijn hiervan prachtige voorbeelden. Beide koren dragen enorm bij aan ons cultureel leven. Door mensen de gelegenheid te geven met plezier daarin mee te doen. Door alle optredens met veel enthousiasme en liefde uitgevoerd, waardoor steeds weer alle luisteraars onvergetelijke momenten beleven.

Ongetwijfeld zal ik als groot fan de optredens van dit koor blijven bezoeken.

Ik wens iedereen die betrokken is bij Mannenkoor Lambardi een fantastisch jubileum!

Fons Jacobs
Burgemeester Helmond

Lambardi 60 jaar. Ben je jarig, dan geef je een feestje. Familie, vrienden komen en het wordt gezellig. Dat regelen is niet zo moeilijk. Even boodschappen en klaar ben je. Dat is wel anders als een koor met zo'n honderd leden jarig is. Toen in 1952 het koor werd opgericht, zag de wereld er anders uit. Vaak wordt gezegd dat het leven simpeler was. Veel zaken die we nu normaal vinden, zoals wasmachines en allerlei apparaten die ons

leven nu aangenaam maken, waren er nog niet. Een auto was iets bijzonders, de wereld was verdeeld in machtsblokken (west en oost). Dat was overzichtelijk en er was relatief lage welvaart. Zingen bij een mannenkoor begon toen al op jonge leeftijd. Sommigen smokkelden met hun leeftijd om er zo vroeg mogelijk bij te zijn. Een deel van het huidige koor was in 1952 nog niet geboren, maar heeft toch de weg naar Lambardi gevonden. In die 60 jaar is er veel veranderd. Maar een ding is gebleven, het koor zingt nog steeds een breed repertoire en met ruim 80 actieve zangers wordt nog steeds kwalitatief hoogwaardig gepresteerd onder de bezielende leiding van onze dirigent Ton Slegers en op piano begeleid door René van de Laar. De ledentrouw is opmerkelijk. Twee mannen van het eerste uur, Chris Kepser en Piet van Krieken leven, weliswaar als rustend lid, nog steeds mee met het wel en wee van "hun" mannenkoor. Daarnaast tellen wij vele leden met meer dan 25 en zelfs 40 en 50 jaar lidmaatschap. Ons koor geniet brede belangstelling binnen Helmond en heeft daarbij een groot aantal fans. Dat blijkt ook uit de belangstelling voor onze concerten en de interesse in ons wel en wee. Ik ben trots op dit koor en op het programma in dit jubileumjaar en ik dank iedereen die hiertoe heeft bijgedragen, onze sponsors en donateurs, maar ook de Gemeente Helmond voor alle medewerking. Tenslotte wens ik u allen een groot luisterplezier toe tijdens ons jubileumconcert.

Wim van den Reek, voorzitter Mannenkoor Lambardi

Ernst Daniël Smid (1953) zong al op de basisschool samen met zijn ouders in een koor. Vanaf 1968 was hij enkele jaren bij het reizende revuegezelschap De Notenkrakers. Van 1975 tot 1978 volgde hij een zangopleiding aan het Amsterdams Conservatorium.

Daarna vertolkte hij grote rollen in o.a. Faust, La Traviata en Le Nozze di Figaro. Hij trad op o.a. in Mannheim, Wuppertal, Belfast, Carnegie Hall en bij Opera Forum en De Nederlandse Opera.

Hij speelde van 1990 tot 2004 in diverse beroemde musicals zoals Les Misérables, The Sound of Music en The Hired Man.

In 1992 bracht hij zijn eerste solo-cd uit met Nederlandstalige chansons en liederen. Onder andere zijn programma Una Voce Particolare en zijn theatertournees De 3 Baritons zijn bij iedereen bekend.

Vanaf 2008 is hij Ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege zijn uitzonderlijke verdiensten voor de klassieke muziek en de wijze waarop hij zich heeft ingezet voor de samenleving en diverse goede doelen.

Bij het 50-jarig jubileum van Lambardi zorgde hij mede voor daverende Verdi-concerten in Helmond en Eindhoven en ook nu is hij, tot ons groot genoegen, weer van de partij.

Marjorie Ginczinger (1963). De uit Brunssum afkomstige sopraan Marjorie Ginczinger begon haar studie solozang en opera in 1983 aan het conservatorium te Maastricht. In 1990 studeerde zij af in de specialisatie concert en opera. Sindsdien heeft zij zich ontwikkeld tot een veelgevraagd soliste op oratorium- en operaconcerten, voornamelijk in Nederland en Duitsland. Ook maakte ze in die tijd concertreizen naar o.a. Londen, Oostenrijk en de Nederlandse Antillen. Tussen 1991 en 1993 werkte zij bij de operastudio van de Komische Oper in Berlijn.

In 1994 en 1996 soleerde zij op concerten van de Ontario Christian Music Assembly te Toronto.

In januari 2001 vertolkte zij de rol van Anna in een serie voorstellingen van Verdi's Nabucco door Opera Ahoy.

Marjorie's repertoirelijst voor het operavak omvat een breed spectrum van sopraanpartijen en grote rollen in tal van opera's van de grote Italiaanse meesters van de 19e eeuw.

Vanaf 2004 houdt ze zich ook bezig met het grote liedrepertoire, waaronder de 4 Letzte Lieder van Richard Strauss.

Sinds kort geeft zij ook zanglessen, stemvorming en concerttraining.

Marten Smeding was aanvankelijk een amateurzanger die het beroep van onderwijzer combineerde met diverse

optredens, waarin voornamelijk liederen van Duitse en Franse componisten. Langzamerhand schoof hij op in de richting van het oratoriumvak, met vooral veel evangelistpartijen in de Bach-passionen. Vanaf 1991 vestigde hij zich als professioneel freelance zanger.

Bij de Nederlandse Opera werd hij al snel gevraagd voor diverse rollen. Daarna zong hij ook regelmatig in operahuizen zoals het Theatre Royal de la Monnaie in Brussel en de opera in Frankfurt am Main.

Zijn voorzichtig opschuiven van liederen, via oratorium naar de opera is het gevolg van een gestage stemontwikkeling. Van heldere, lichte tenorstem, bijna tegen het timbre van een countertenor, tot nu zelfs heldentenor.

Als operazanger zong hij hoofdrollen in opera's van Verdi (La Traviata), Gounod (Faust), Beethoven (Fidelio), Strauss (Ariadne of Naxos) en Wagner (Der Fliegende Holländer). Daarnaast zingt hij ieder jaar in ons eigen land tientallen concerten met werken van Bach tot Verdi.

Er zijn inmiddels ook opnamen op CD, zoals de Lukas Passion (Bach) en Merlijn (een opera van Willem Pijper).

In 2002 soleerde hij bij onze Verdi-concerten en ook nu is hij weer van de partij.

Vincenzo Salvatore Carmelo Francesco Bellini (1801-1835)

Deze jong gestorven componist heeft de tijd gevonden tien opera's te componeren in zowat evenveel jaren.

Hij behoort tot de romantische pre-Verdi-generatie met een zwak voor lyrische aria's en belcantorepertoire. Zijn achtste opera, te weten *Norma*, die in het Teatro alla Scala werd gecreëerd in december 1831 is tot op heden de meest gespeelde van zijn werken. Het libretto is afkomstig van Romani, naar de gelijknamige tragedie van L.A. Soumet. De beroemde aria *Casta Diva* is een van de hoogtepunten van deze opera.

Giuseppe Fortunino Francesco Verdi

(1813–1901) was een van de grootste componisten van Italiaanse opera's. Hij schreef er in totaal zesentwintig. Op tienjarige leeftijd kreeg hij een officiële aanstelling als organist van de kerk in Le Roncole. In 1824 begon hij aan een opleiding tot priester maar spoedig bleek dat muziek zijn roeping was en hij ging muziek studeren.

Voornamelijk werkzaam in Milaan schreef hij al van zijn 13de tot 18de jaar honderden marsen en symfonieën voor kerken en academies. Ondanks een roerig leven met veel persoonlijke drama's was hij al bij leven ongekend populair. In 1901 overleed hij in Milaan aan een beroerte. Het Slavenkoor 'Va, Pensiero' werd door tienduizenden mensen gezongen in de straten tijdens zijn begrafenis.

Continuo Rotterdam is een begeleidingsorkest dat, sinds de jaren '80 op semiprofessionele basis, koren begeleidt tijdens de uitvoering van hun concerten.

Het orkest bestaat uit enthousiaste beroepsmusici, gevorderde conservatoriumstudenten en ook enkele amateurs, waardoor een mooie mix van jonge en ervaren musici ontstaat. De bezettingen lopen uiteen van een klein blazers- of strijkenensemble tot een volledige symfoniebezetting voor grote oratoria, operawerken en requiems.

Wekelijks zijn er in ons land in concertzalen en kerkgebouwen wel uitvoeringen, zoals de *Messiah* van Händel, het *Weihnachtsoratorium*, de *Mattheus-* en *Johannes Passion* van Bach of een requiem van Mozart, Brahms of Verdi. Tevens heeft Continuo in de laatste jaren ook veelvuldig opera's uitgevoerd van o.a. Verdi (*Aroldo*) en Bellini (*Beatrice di Tenda*).

Norma

De Keltische druïden (wijze mannen) met hun hoofdman Oroveso zijn bijeen op de heuvel in het heilige bos, wachtend op Oroveso's dochter, de hoge priesteres Norma. Hopelijk zal zij in een gebed tot de goden het teken geven voor een opstand tegen de Romeinse bezetters. Wat de druïden niet weten is dat Norma twee kinderen heeft uit haar relatie met de Romeinse proconsul Pollione. Om haar geliefde Pollione te beschermen, bidt Norma niet voor de opstand maar bidt zij tot de godin van de maan om vrede (aria *Casta Diva*).

Pollione's liefde voor Norma is bekoeld en hij wil vluchten naar Rome, samen met de jonge priesteres Adalgisa op wie hij verliefd is. Norma weet dat niet. Adalgisa vraagt aan Norma of ze mee mag naar Rome en of zij haar wil ontslaan van haar gelofte. Norma stemt toe, maar ontsteekt in woede als ze later Polliones ontrouw ontdekt.

Norma wil nu uit wanhoop en woede de kinderen van haar en Pollione doden, maar haar moederliefde overwint.

Adalgisa biedt aan af te zien van Pollione en er voor te zorgen dat hij weer voor Norma kiest. Dat lukt niet en Norma wil nu op een andere wijze wraak nemen en geeft het teken tot de opstand tegen de Romeinen (*Guerra, Guerra*).

Op het moment dat Pollione Adalgisa wil ontvoeren, wordt hij door de druïden gegrepen. Om een goed einde van de strijd te verzekeren, wil Oroveso Pollione offeren aan de goden. Norma wil Pollione's leven redden en smeekt hem af te zien van Adalgisa, maar hij weigert.

Voor haar eigen schuldgevoel maakt dat Norma haar gevoelens van wraak laat varen en biecht haar verhouding met Pollione op. Zij draagt haar kinderen over aan de zorgen van haar vader en biedt zichzelf aan als offer in de plaats van Adalgisa en volgt Pollione op de brandstapel.

Dirigent Ton Slegers (1948)

Hij genoot zijn eerste muzikale vorming bij het bekende Theo Driessen instituut in Helmond. In die beginperiode volgde hij met succes de Ward cursusdagen en behaalde daarnaast ook het certificaat van de St. Gregoriusvereniging. Lessen in solozang volgde hij gedurende 3 jaren bij Rosemary le Gras-Pierson. Piano- en orgelles kreeg hij

van Jan Vermulst en René van de Laar.

Vanaf 1972 tot 1976 studeerde hij in Utrecht koordirectie en orkestbegeleiding en volgde directielessen bij o.a. Jan Eelkema. Hij volgde tal van specialisatiecursussen in Arnhem en Utrecht. Al vanaf 1967 dirigeerde hij verscheidene koren en sinds 1987 is de muzikale leiding van Lambardi bij hem in goede handen. Ook deze Jubileum Opera Concerten staan vanzelfsprekend onder zijn algehele en deskundige leiding.

De dirigent aan het woord: Waarom nu voor “Norma” gekozen? Op zijn tijd zingen de Lambardisten graag operawerken en zeker bij een jubileumconcert waarbij dan een professioneel orkest en professionele solisten worden ingehuurd. Dus ga ik op zoek naar een geschikte opera die alle ingrediënten voor een bijzonder operaconcert bevat. Een aantal opera’s licht ik door om te bezien welke er genoeg mooi “mannenkoorwerk” bevatten. Tenslotte is het een mannenkoorjubileum. Soms moet ik dan operakoren, voor gemengd koor geschreven, gaan bewerken voor mannenkoor. De betreffende opera moet ook interessante aria’s voor de solisten en een leuke orkestbegeleiding bevatten. Het doel is dat het geheel de uitvoerenden motiveert en het publiek zal boeien. Omdat ik bij een eerder jubileumconcert voor een Verdi-opera koos (I Lombardi), besloot ik voor ons 60-jarig jubileum voor een andere componist te kiezen: Vincenzo Bellini. Zijn beroemde opera “Norma” is een prachtige belcanto-opera met fraaie aria’s en koorwerken. Ik wens u allen een boeiend concert toe.

Mannenkoor Lambardi werd op 5 oktober 1952 opgericht en ontleent zijn naam aan de Italiaanse zanger-componist Camillo Lambardi. Het ledental van ongeveer 80 actieve zangers en de zangkwaliteit worden onder meer door koorschoolprojecten op peil gehouden. Het repertoire gaat van klassiek tot eigentijds. Opera, operette, musicals, folksongs, barbershop, kerkelijke muziek en Slavische werken behoren tot het brede repertoire. Zo waren er tijdens het 50 jarig jubileum in 2002 de succesvolle Verdi-concerten in het Philips Muziekcentrum en in Sporthal De Braak in Helmond.

Bij het 55 jarige bestaan was er in de St. Jozefkerk te Helmond de première van de door Ton Slegers voor mannenkoor, soliste en symfonie orkest gearrangeerde Latijnse Jubiläumsmesse van de Oostenrijkse componist Joseph Gruber en werd twee maal in de ROC-music-Hall de Carmina Burana van Orff in een grootse bezetting uitgevoerd.

Diverse uitstekende dirigenten hebben Lambardi in de loop der jaren geleid: Jan v.d. Peet, Piet v.d. Goor en Frans v.d. Goor. Sinds 1987 staat het koor onder de voortreffelijke leiding van Ton Slegers.

Vanuit Lambardi ging in 2006 het gelegenheidskoor Camillo van start. Dit koor, onder leiding van dirigente Ine Noijen, wordt steeds vaker gevraagd en luistert veelvuldig uitvaarten, huwelijken en andere bijzondere gelegenheden op.

Voor de pauze:

Norma (Vincenzo Bellini)

1. **Ouverture** - orkest
2. **Ite sul colle, o Druidi** - bariton, koor
3. **Me protegge, me difende** - tenor, koor
4. **Norma vienne** - koor
5. **Casta Diva** - sopraan, koor
6. **Non parti** - koor
7. **Ah! Del Tebro al giogo indegno** - bariton, koor
8. **Guerra, Guerra!** - koor
9. **Qual cor tradisti** - allen
10. **Deh! Non volerli vittimi** - allen

Na de pauze:

Opera Highlights (Giuseppe Verdi)

"I Lombardi" (1843)

1. **Introduzione** - allen
**Coro di Cittadini. Oh nobile esempio
Nell'ora dei morti
T'assale un tremito. S'Han dato un bacio!**
2. **Coro della Processione (Gerusalem)** - koor

La Forza del Destino" (1844)

3. **Il santo nome di Dio Signore** - bariton, koor
4. **La Vergine degli Angeli** - sopraan, koor

"Rigoletto" (1851)

5. **Ah! Veglia, o donna** - sopraan, bariton
6. **Parmi veder** - tenor
7. **Duca, Duca! Scorendo** - tenor, koor

"Il Trovatore" (1853)

8. **Coro degli zingari** - koor

Man durf te zingen! ..... Twijfel niet, wordt lid van Lambardi!

Mannenkoor Lambardi is een hechte vereniging, die als doel heeft om mannen die willen zingen samen te brengen en die ook een traditie van 60 jaar willen voortzetten.

Zingen is voor ons ontspanning, waarbij kwaliteit en uitdaging gekoppeld blijven aan gezelligheid. Lambardi bereikt dat dankzij de inzet van een professionele muzikale leiding, een enthousiast bestuur en enthousiaste leden en kent een gezond verenigingsleven.

Eenmaal ingeburgerd, kijk je uit naar de concerten en repetities.

Wil jij ook graag zingen in een mannenkoor? Kom eens kijken en luisteren op onze wekelijkse repetitie: Elke maandagavond van 20.00 tot 22.30 uur in de Da Vinci zaal van Hotel West-Ende.

Donateurs bouwen mee aan ons koor

Ook na 60 jaar blaken wij nog van gezonde ambitie. Met overtuigende kwaliteit en een authentiek geluid verrassen wij u graag op onze concerten. Om dit in de toekomst voort te zetten, kunnen wij uw financiële steun, of die van uw bedrijf, vrienden of kennissen, goed gebruiken!

Vriend(in) van Mannenkoor Lambardi

Voor minimaal € 17,50 per jaar ontvangt u jaarlijks een nieuwsbrief en u hebt voorkeursrecht bij de kaartverkoop van onze concerten.

Lid van de Club van 25

Voor € 25,00 per jaar ontvangt u ons clubblad "De Stem", éénmaal per jaar één gratis toegangkaart voor een van onze concerten en u hebt voorkeursrecht voor het bijbestellen van meer kaarten.

Lid van de Club van 50

Voor € 50,00 per jaar ontvangt u ons clubblad "De Stem" met daarin uw naam op de exclusieve lijst van leden van de club van 50, éénmaal per jaar twee gratis toegangkaarten voor een van onze concerten en u hebt voorkeursrecht voor het bijbestellen van meer kaarten.

Interesse?

Bel Cees Toemen 0492 – 526618 of e-mail c.toemen@chello.nl

Secretariaat: Peter van Bokhoven

Holterbergweide 25

5709 MN Helmond

Telefoon: 0492 – 511064

Petervanbokhoven@hotmail.com

www.mannenkoor-lambardi.nl

Beste mensen,

Sinds februari 2010 ben ik als voorzitter van de Stichting Mannenkoor Lambardi betrokken bij het koor. Het culturele klimaat in Helmond versterken is daarvoor mijn persoonlijke drijfveer en Mannenkoor Lambardi, als een van de vele cultuurdragers van onze stad, draag ik een warm hart toe.

De Stichting Mannenkoor Lambardi houdt zich onder andere bezig met fondsenwerving voor het in stand houden van het koor.

De inspanningen van de stichting resulteren bijvoorbeeld in de mogelijkheid voor het koor tot het organiseren van koorschoolprojecten en andere wervingsactiviteiten.

Begin 2011 was alweer de zesde editie van de koorschool en heeft ook nu weer een aantal nieuwe zangers opgeleverd die vandaag vol trots voor u staan.

De stichting heeft, als dank, bovendien bijgedragen aan de totstandkoming van deze unieke concerten. Van nabij hebben wij de voorbereidingen kunnen meemaken en vol bewondering zijn wij voor de inzet en het enthousiasme van dirigent en koor.

Het stichtingsbestuur is er dan ook van overtuigd dat deze inspanningen niet alleen hebben gezorgd voor de ombouw van deze hal tot concertzaal maar dat u ook kunt genieten van twee prachtige concerten.

Dirigent, koor, solisten en orkest wensen wij veel succes bij de uitvoering en natuurlijk ook veel muzikaal plezier.

J.G.P.M. van der Velden.

Voorzitter Stichting Mannenkoor Lambardi

Mannenkoor LAMBARDI

Postbus 345

5700 AH Helmond

www.mannenkoor-lambardi.nl